

Redactioneel

Het oordeel van de lezers

Teneinde een beter inzicht te krijgen in het oordeel van de lezers is in het afgelopen jaar een lezersonderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek, dat werd uitgevoerd door een professioneel bureau, betekenen in verschillende opzichten een steun in de rug van de Redactie voor het door haar gevoerde beleid. Vooral de betrouwbaarheid van de informatie wordt door de lezers hoog ingeschat. De eerlijkheid gebiedt te vermelden, dat er ook (negatieve) kritiek is. Soms is die, althans in de ogen van de Redactie, onbegrijpelijk. Anderzijds zijn er ook zeer herkenbare suggesties voor verbetering.

De systematische opbouw van het Tijdschrift in de diverse rubrieken blijkt niet bij alle lezers bekend te zijn. Anderen hebben – wellicht niet ten onrechte – de indruk dat de rubriek Onderwijs is vervallen. Evenals voor de rubriek Feuilleton is er de laatste jaren weinig aanbod van kopij voor de rubriek Onderwijs, die daardoor echter niet is afgeschaft. Wellicht dient het huidige 'actieve' wervingsbeleid van de Redactie zich ook meer op het terrein van het onderwijs te richten.

De lezers blijken veel behoefte te hebben aan informatie over internationale wetenschappelijke ontwikkelingen. Daarom is het aantal beschikbare pagina's voor de subrubriek Excerpta odontologica, als onderdeel van de hoofdrubriek Post academi-am, de laatste jaren geleidelijk vergroot. De hierin geplaatste excerpten betreffen vrijwel uitsluitend weergaven van de internationale literatuur. De schrijvers van de excerpten zijn meestal medewerkers van een van de Nederlandse tandheelkundige faculteiten. Zij zijn – anders dan een aantal lezers blijkt te denken – niet de auteurs van de samengevatte artikelen.

Het is begrijpelijk dat niet alle lezers op de hoogte zijn van de kwaliteitsbewaking van de inhoud van het Tijdschrift. Als regel wordt ieder ingezonden manuscript door een deskundige van buiten de Redactie beoordeeld op de vakinhoudelijke aspecten.

In de meeste gevallen leidt dat tot aanpassing, c.q. verbetering van de kwaliteit van het manuscript. Een enkele maal mondt het oordeel van de externe referent uit in een dringend advies een bepaald artikel niet te plaatsen. De Redactie vraagt in een dergelijke situatie meestal eerst ook nog het oordeel van een tweede referent. Pas bij een unaniem negatief advies wordt tot definitieve afwijzing overgegaan.

De formules van (mini)themanummers blijkt in goede aarde te vallen en zal ook dit jaar worden gehanteerd. Zo zal een van de volgende afleveringen geheel zijn gewijd aan de parodontologie. Ook het nauwe contact dat is ontstaan met de Nederlandse Vereniging van Tandartsen en het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap zal tot een aantal – rond een bepaald thema gegroepeerde – bijdragen leiden. Tevens kan de samenwerking met het Orgaan Post-Academisch Onderwijs Tandheelkunde worden genoemd, voor de lezer zichtbaar in de regelmatig terugkerende verslagen van PAOT-cursussen.

Voor de rubricering van relevante medische informatie voor de tandarts is nog geen goede formule gevonden. Ook is de lezer nog steeds de, vermoedelijk toch wel gewenste, voorlichting over de interacties tussen medicijngebruik en tandheelkundige behandeling onthouden. Aan deze aspecten zal in de toekomst nader aandacht worden besteed, evenals aan informatie over basale begrippen uit de statistiek.

Saaï en wat 'stoffig' zijn andere punten van kritiek op de inhoud respectievelijk de layout. Ten dele begrijpelijk. Het moet in veel gevallen mogelijk zijn om, zonder verlies aan betrouwbaarheid, de leesbaarheid van de artikelen te verbeteren. In de nieuwe, in deze aflevering opgenomen richtlijnen wordt daar onder andere in voorzien door de voorwaarde te stellen de omvang van de bijdragen te beperken. De lezer zal daardoor op snellere wijze de benodigde informatie kunnen opnemen. Niettemin zullen er artikelen gepubliceerd blijven worden,

die zich niet goed lenen voor presentatie in voor iedere lezer direct begrijpelijke bewoordingen.

Over de huidige opmaak van het Tijdschrift lopen de meningen uiteen. Sommigen vinden de kleur van de omslag te opvallend voor een wetenschappelijk periodiek. Anderen zouden een jaarlijkse kleurwijziging op prijs stellen om zodoende gemakkelijker de verschillende jaargangen te kunnen onderscheiden. Het toegenomen gebruik van kleurenafbeeldingen wordt vrijwel unaniem gewaardeerd, ook al vinden sommige lezers dat (kostbare) kleurenafbeeldingen in een wetenschappelijk gefundeerd tijdschrift geen hoge prioriteit behoren te hebben. Dat de stimulans die van het lezersonderzoek is uitgegaan, nog niet aanstonds tot zichtbare verbeteringen heeft geleid, zal begrijpelijk zijn. Bijsturing en wijziging van de redactionele koers kosten immers tijd. Plannen en ideeën zijn alleen uitvoerbaar indien er enthousiaste auteurs én bereidwillige leden (en medewerkers) van de Redactie zijn. Het is bijzonder plezierig te constateren dat er aan beide categorieën geen gebrek is en dat stemt dus hoopvol. De laatste categorie is voor de komende drie jaren – tot groot genoegen van de zittende Redactie – uitgebreid met Dr. M. A. van 't Hof en Dr. M. A. J. van Waas. Een kort curriculum vitae van hen is elders in deze aflevering opgenomen.

De Redactie is veel dank verschuldigd aan de lezers die aan het hierbovengenoemde onderzoek hebben deelgenomen. Sommigen hebben zelfs een hele avond besteed aan een mondelinge groepsenquête onder professionele leiding. Maar niemand hoeft zijn of haar oordeel over dit tijdschrift op te sparen tot het moment waarop een georganiseerd lezersonderzoek wordt herhaald: op- en aanmerkingen zijn te allen tijde welkom.

Tot slot willen wij niet nalaten deze redactionele bijdrage – mede namens het Algemeen Bestuur – af te sluiten met de beste wensen aan de lezer voor het jaar 1990.